

Námskrá
í
sjúkraflutningum
á
Íslandi

Sjúkraflutningaráð Landlæknis
Mars 1999

Menntun sjúkraflutningamanna.

Námsskrá í sjúkraflutningum.

Markmiðið með skipulagðri kennslu í sjúkraflutningum er að bæta menntun og þjónustu og jafnframt að gera hana sambærilega við það sem best gerist annars staðar. Með því verði sjúklingum best þjónað og þannig verði sjúkraflutningamönnum einnig gert kleift að öðlast viðurkenningu á starfi sínu og menntun erlendis og jafnvel starfsréttindi.

Með þetta í huga leggur Sjúkraflutningaráð fram eftirfarandi tillögur að námsskrá í sjúkraflutningum. Hún tekur fyrst og fremst til meðferðar og flutnings sjúkra og slasaðra. Reiknað er með að kennsla verði fyrst og fremst í námskeiðaformi líkt og verið hefur og byggist á bóklegri og verklegri kennslu.

Námið skiptist í nokkra þætti og tekur hver við af öðrum þannig að um sívaxandi nám, kunnáttu og hæfni er að ræða.

Skilgreining:

Námskeið hérlendis byggjast á viðurkenndum bandarískum EMT staðli (Emergency Medical Technician) og er "EMT-basic" byrjunarviðurkenning eftir. Almennt sjúkraflutninganámskeið (grunnnámskeið) en um aðrar viðurkenningar getur verið að ræða svo sem "EMT-intermediate" og "EMT-paramedic" o.fl.

Grunnnám, Almennt sjúkraflutninganám. Samsvarar
EMT Basic (EMT-B) National Standard Curriculum.

Neyðarflutningsnám. Samsvarar
EMT Intermediate (EMT-I) National Standard Curriculum.

Framhaldsnám erlendis. Samsvarar
EMT Paramedic (EMT-P) National Standard Curriculum.

1

HEIMILISFANG: SIMI: 510-1900
SJÚKRAFLUTNINGARÁÐ
SKRIFstofu Landlæknis
LAUGAVEGI 116
150 REYKJAVÍK

RÁÐIÐ SKIPA:
KRISTINN R. G. GUÐMUNDSSON, FORMADUR,
Knutur Halldórsson, GJALDKERI,
ÞÓRIR SIGURBJÖRNSSON, RITARI

ADDRESS:
THE STATE EMERGENCY MEDICAL
TRANSPORT BOARD
OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL
OF PUBLIC HEALTH
LAUGAVEGI 116 150 REYKJAVIK
ICELAND

Menntun sjúkraflutningamanna:Grunnám.¹ *LAGA*

Nám þetta er fyrir starfandi sjúkraflutningamenn og þá sem ætla að starfa við sjúkraflutninga hjá rekstraraðila sjúkraflutninga.

Nám þetta veitir rétt til að sækja um starfsleyfi sem sjúkraflutningamaður.

Heilbrigðismálaráðherra veitir starfsleyfi til sjúkraflutningamanna.

Markmið:

Að uppfylla kröfur sem settar eru fram í reglugerð um menntun, réttindi og skyldur sjúkraflutningamanna.

Námskeiðið skiptist í sjö hluta:

1. hluti Undirbúningur
2. hluti Öndunarhjálp
3. hluti Skoðun og mat á ástandi sjúklings
4. hluti Bráðir sjúkdómar, hálfsjálfvirkt hjartastuðtæki
5. hluti Slys og áverkar
6. hluti Bráð vandamál hjá börnum
7. hluti Hópslysaviðbúnaður
8. hluti Áfallahjálp og sálræn aðhlyning aðstandenda

Inntökuskilyrði:

Forgang á námskeiðið hafa þeir sem starfa við sjúkraflutninga. Skylt er að hafa próf í skyndihjálp innan við tveggja ára gamalt og hafa lokið meiraprófi "leigubíslutunum" í ökunámi. Einnig er nauðsynlegt að viðkomandi hafi lokið a.m.k. 60 eininga námi í framhaldsskóla eða sambærilegu námi.

¹ EMT-B

2

HEIMILISFANG; SÍMI: 510-1900
SJÚKRAFLUTNINGARÁÐ
SKRIFSTOFU LANDLÆKNIS
LAUGAVEGI 116
150 REYKJAVÍK

RÁÐID SKIPAS:
KRISTINN R. G. GUÐMUNDSSON, FORMADUR,
KNÚTUR HALLDÓRSSON, GJALDKERI,
ÞÓRIR SIGURBJÖRNSSON, STARI.

ADDRESS:
THE STATE EMERGENCY MEDICAL
TRANSPORT BOARD
OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL
OF PUBLIC HEALTH
LAUGAVEGI 116 150 REYKJAVIK
ICELAND

Endurmenntunarnám fyrir sjúkraflutningamenn.

Markmið:

Viðhalda starfsréttindum sem sjúkraflutningamaður, auka og viðhalda þekkingu, þjálfun og bæta við nýjungum. Námið skal haldið í einstökum hlutum og hverju sinni skulu teknir fyrir valdir kaflar úr grunnnámi.

Sjúkraflutningamenn verða að sitja endurmenntunarnámskeið árlega til að viðhalda þekkingu sinni og hæfni.

Inntökuskilyrði:

Umsækjendur verða að hafa sótt almennt sjúkraflutninganámskeið (EMT - B) og fengið starfsleyfi (löggingingu) hjá heilbrigðisráðherra.

Nám í björgunartækni.

Markmið:

Að kenna þátttakendum hvernig bjarga megi slösuðu fólki við erfiðar kringumstæður eins og t.d. úr bíflökum og þjálfa menn í notkun viðeigandi björgunartækja (vökvatækja).

Atriði sem tekin eru fyrir á námskeiðinu:

1. Helstu atriði björgunartækni (extrication).
2. Björgun úr bíflökum.

Inntökuskilyrði:

Nauðsynlegt er að þátttakendur hafi lokið grunnnámi fyrir sjúkraflutningamenn eða séu starfandi lögreglu-, slökkviliðs- eða björgunarsveitarmenn.

Nám til notkunar á hálfsjálfvirku hjartastuðtæki. %

Markmið:

Að kenna þátttakendum notkun á hálfsjálfvirku hjartastuðtæki og auka þannig lífslíkur sjúklinga sem fara í hjartastopp utan sjúkrahúss. Nám þetta veitir réttindi til þess að nota hálfsjálfvirkt hjartastuðtæki. Námskeiðið er ætlað þeim sem sóttu almennt sjúkraflutninganámskeið og luku því fyrir 1996.

Atriði sem tekin eru fyrir á námskeiðinu:

1. Hálfsjálfvirkt hjartastuðtæki.
2. Hjarta- og blóðrás.
3. Rafkerfi hjartans.
4. Hjartastopp.
5. Fyrsta hjálp.
6. Fastur aðskotahlutur.

Inntökuskilyrði:

Umsækjendur verða að hafa fengið starfsleyfi (löggingu) hjá heilbrigðisráðherra, og vera sjúkraflutningamenn í aðalstarfi.

Neyðarflutninganám.²

LAWA

Markmið:

Að gera þátttakendur færa um að meta ástand hættulegra veikra og slasaðra sjúklinga, taka ákvörðun um og beita allri nauðsynlegri og viðeigandi bráðameðferð í samvinnu við lækni, þ.á.m. eftirfarandi: Stjórna meðferð á vettvangi, aðstoð og þátttaka í lyfja- og vökvagjöf undir eftirliti læknis. Taka hjartalínurita, úrlestur þeirra og beiting hjartarafstudstækis með/án aðstoðar læknis.

Atriði sem tekin eru fyrir á námskeiðinu:**1. hluti: Líffærafræði, lífeðlisfræði og hugtakafræði:**

1. Öndunarkerfi.
2. Hjarta- og æðakerfi.
3. Taugakerfi.
4. Skoðun og mat.

2. hluti: Nytsamir verkþættir:

1. Barkaþræðing (Intubation)
2. Uppsetning á æðalegg í bláæð.
3. Vökvagjöf.
4. Nánari skoðun.
5. Hjartalínurit - hjartarafsja.
6. Takttruflanir / hjartatruflanir.
7. Lyf.

Bráðabruna- og barnasjúkdómar:**3. hluti: Viðvera á kennslusjúkrahúsi og á neyðarbil:**

1. Umönnun öndunarvega.
2. Öndunaraðstoð.
3. Líffsmörk.
4. Meðvitund.
5. Setja upp nálar.
6. Vökvameðferð.
7. Hjartarafrit.
8. Rafmeðferð.
9. Notkun lyfja.
10. Skoðun, greining og meðferð.

Inntökuskilyrði:

Umsækjendur verða að hafa fengið starfsleyfi (löggingu) hjá heilbrigðisráðherra, vera sjúkraflutningamenn í aðalstarfi og hafa starfað sem slíkir að minnsta kosti í 36 mánuði.

² EMT - I

6

HEIMILISFANG: SÍMI: 510-1900
SJÚKRAFLUTNINGARÁÐ
SKRIFSTOFU LÁNDLÆKNIS
LAUGAVEGI 116
150 REYKJAVÍK

RÁÐID SKIPA:
KRISTINN R. G. GUÐMUNDSSON, FORMADUR,
KNÚTUR HALLDÓRSSON, GJALDKER,
ÞÓRR SIGURRÓRÁSSON, RTARL

ADDRESS:
THE STATE EMERGENCY MEDICAL
TRANSPORT BOARD
OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL
OF PUBLIC HEALTH
LAUGAVEGI 116 150 REYKJAVIK
ICELAND

Endurmenntunarnámskeið fyrir neyðarflutningamenn.³

Markmið:

Viðhalda starfsréttindum sem neyðarflutningamaður, auka og viðhalda þekkingu og bæta við nýjungum.

Neyðarflutningamenn verða að sitja endurmenntunarnámskeið árlega til að viðhalda þekkingu sinni og hæfni

Atriði sem tekin eru fyrir á námskeiðinu:

1. Starfsreglur á neyðarþfl.
2. Lyf í neyðarþfl.
3. Bráðir hjartasjúkdómar, upprifjun.
4. Aðrir valdir kaflar úr neyðarflutninganámi.
5. Umræður og verklegar æfingar.

Inntökuskilyrði:

Umsækjendur verða að hafa fengið starfsleyfi (löggingu) frá heilbrigðisráðherra, vera sjúkraflutningamenn í aðalstarfi og hafa neyðarflutningaréttindi.

³EMT - I.

7

HEIMILISFANG: SÍMI: 510-1900
SJÚKRAFLUTNINGARÁÐ
SKRIFSTOFU LANDLÆKNIS
LAUGAVEGI 116
150 REYKJAVÍK

RÁÐIÐ SKITA:
KRISTINN R. G. GUÐMUNDSSON, FORMADUR,
KNUTUR HALLDÓRSSON, GJALDKERI,
ÞÓRIR SIGURBJÖRNSSON, RTARI.

ADDRESS:
THE STATE EMERGENCY MEDICAL
TRANSPORT BOARD
OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL
OF PUBLIC HEALTH
LAUGAVEGI 116 150 REYKJAVÍK
ICELAND

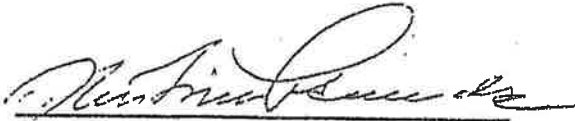
Framhaldsnám⁴ (erlendis).

Hér er átt við framhaldsnám eftir að sjúkraflutningamaður hefur náð fullum réttindum hérlendis.

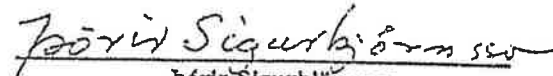
T.d.

Framhaldsnám erlendis sem samsvarar
EMT Paramedic (EMT-P) National Standard Curriculum.

Sjúkraflutningaráð Landlæknis

Kristinn R. G. Guðmundsson

Knútur Halldórsson

Þórir Sigurbjörnsson

Staðfesting Landlæknis

Sigurður Guðmundsson

Staðfesting Heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra

Ingibjörg Pálmadóttir

Sjúkraflutningaráð 29.03.1999.

⁴ EMT - P